DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.
Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 22 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 85. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bij dit nummer behoort een bijvoegsel.

X.

Naast de invoering van een geregeld muntstelsel behoort die eener beschrevene wetgeving onder het goede van den laatsten tijd genoemd te worden, en de eerste Mei 1848 zal steeds een hoogmerkwaardige dag in de geschiedenis van Nederlandsch Indie blijven.

Het was den Gouverneur Generaal Rochussen gegeven om die wetgeving in te voeren, en daar die staatsman zich hier op een wetenschappelijk terrein moest bewegen, waarop Hij zich natuurlijker wijze niet zoo geheel en al te huis moest gevoelen dan op dat van bestuur of staatkunde, zoo werd der Regering den staatsraad jonkheer Mr. H. L. Wichers toegevoegd om, geplaatst aan het hoofd van het hoogste Nederlandsch Indische regtscollegie, haar in die moeijelijke taak bij te staan.

Met regt mag de taak van den Heer Wichers moeijelijk genoemd worden. Wat in het moederland met gemeen overleg der volksvertegenwoordiging was tot stand gebragt, waar gedachtenwisseling over iedere afzonderlijke wetsbepaling gehouden konde worden, tusschen leden van een ligchaam, waarvan eenige der grootste regtsgeleerden van Nederland een deel uitmaakten, moest hier het gewrocht worden van de kennis van enkelen of liever gezegd van de kennis van éénen enkelen, want of het hoogste Regtscollegie, destijds nog niet in zóó grooten getale zamengesteld als thans, bij de drukke bezigheden en studiën eener regtspraak, die, gelijk het uit den aard der zaak duidelijk is, geen oogenblik mogt stilstaan, met den besten wil en de meeste zucht tot wetenschap, wel genoegzamen tijd heeft gehad, om zich aan eene raadgevende beoordeeling van de nieuwe wetgeving in alle de verscheidenheid harer bestanddeelen te wijden, is eene omstandigheid, die wel met eenigen grond mag betwijfeld worden.

Wel is waar lag daar de geheele wetgeving van het moederland als eene leiddraad voor den wetgever der kolonie, wel is waar had hij onder zijne oogen het gevoelen van eenen regtsgeleerde die voor eenige jaren naar Indie was gekomen met hetzelfde oogmerk, doch die destijds onverrigter zake naar het vaderland was teruggekeerd; doch de Nederlandsche wetgeving was bestemd voor eene uitsluitend Europesche bevolking op een klein plekje gronds in een beschaafd werelddeel, als het ware, zamengedrongen, terwijl de Indische wetgeving eene uit de vreemdste bestanddeelen zamengestelde bevolking, verspreid over een uitgestrekt gedeelte van een nog onbeschaafd werelddeel, moest beheerschen.

XI.

Gelijk bekend is heeft de Heer Wichers na de invoering der nieuwe wetgeving eene reis over geheel Java gedaan, ten einde zich te overtuigen of de nieuwe wetsbepalingen, voornamelijk wat de regtsbedeeling onder den Inlander betreft, behoorlijk in werking waren gebragt. — Ons is het altijd vreemd voorgekomen dat die reize niet heeft plaats gehad dadelijk of kort na des Staatsraads komst uit Nederland.

Geheel en al vreemd aan de zeden en gewoonten en aan de taal der Inlandsche bevolking, moest de Heer Wichers zich bij het ontwerpen der wetten voor die bevolking, en bij de beoordeeling in hoeverre Europesche bepalingen van regtsvordering als anderzins reeds dadelijk op die bevolking konden worden toegepast, geheel en al verlaten op het gevoelen van anderen, behalven op hetgene hij te Batavia onder zijne eigene oogen had.

Was het dus niet eigenaardiger geweest indien de wetgever, voor en aleer hij zijne bepalingen vaststelde, de bevolking voor wie ze bestemd waren, al was het dan ook maar oppervlakkig, had in oogenschouw genomen? indien hij de ambtenaren met de regtsbedeeling onder den inlander belast, in dezen hunnen werkkring had gadegeslagen, ten einde hunne meerdere of mindere algemeene regtskennis en geschiktheid voor die regtsbedeeling te kunnen beoordeelen? indien hij zich in ieder gewest op Java met eigene oogen had overtuigd of de administrative ambtenaren zoowel als hunne ondergeschikten genoegzamen tijd aan hunne overige ambtsbezigheden konden ontnemen om die aan de zorgen voor eene korte regtsbedeeling te wijden? indien hij op iedere plaats de Inlandsche regtbanken zoo als die vroeger bestonden eens had in werking gezien? indien hij zich op iedere plaats had overtuigd op welke wijze aan de regterlijke beslissingen uitvoering werd gegeven, en welke de geschiktste vormen waren om daarbij de regten van schuldeisscher en schuldenaar beiden te verzekeren?

Waarschijnlijk zoude het Reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der Justitie andere bepalingen behelzen dan thans het geval is; zoude het personeel der Inlandsche Regtbanken anders zijn zamengesteld, en zouden de regtsvormen in vele opzigten anders zijn voorgeschreven, dan zulks nu plaats heeft gevonden.

Ons is het onbekend of de wetgevers reeds bij hunne komst op Java gebonden waren aan eene bepaalde begrooting der kosten van regtsbedeeling, bereids in het moederland opgemaakt, dan wel of er van hieruit eene voordragt tot zamenstelling van het personeel bij de inlandsche Regtbanken naar het moederland ter goedkeuring is ingezonden.

Is het eerste waar, dan levert zulks onzes inziens het bewijs op dat het moederland hare schoone, rijke en zoovele vruchten afwerpende kolonie ook in dit opzigt zeer stiefmoederlijk bedeeld heeft.

Is het laatste geschied, dan verwondert het ons dat de landvoogd en zijn raadsman niet in de bres zijn gesprongen om aan de inlandsche bevolking eene regtspleging op grootere schaal wat het personeel aangaat te verschaffen.

Hebben zij daartoe welligt vruchtelooze pogingen aangewend, zoo verdienen zij niettemin reeds daarvoor den dank dier bevolking.

Intusschen is het Reglement op de regterlijke organisatie ingevoerd, en de aan de volksvertegenwoordiging ingediende Regeringsverslagen vermelden steeds dat de nieuwe wetgeving, bijgevolg ook het genoemde Reglement, *voldoende* werkt.

Geen menschelijk gewrocht bestaat er echter of het is vatbaar voor verbetering. Ook in deze zal het wel waarheid zijn dat de méthode eener ervaring van ruim negen jaren, gedurende welke de nieuwe wetgeving in werking is, de beste is om verbeteringen daar te stellen.

Wij zullen ons alzoo in een volgend artikel eenige bescheidene wenken veroorloven omtrent de verbeteringen waarvoor het Reglement op de Regterlijke organisatie voor zooverre de regtsbedeeling onder den Inlander betreft, vatbaar is.

Namens de redactie,

E. FUHRI.

OOME KEES.

(*Vervolg en slot.*)

— Och, Ma! die malle Pietemie stelt zich zoo gek aan. Ze beschimpt Oome, — vervolgde Jan zoo luid als hij maar kon, — en omdat ik het Oome vertel, daar zij bij staat, begint zij op eens te huilen.

— Pietemie! — sprak nu de vrouw des huizes op een deftigen toon. — Ik moet je zeggen, dat je wonderlijk gedrag mij dezer dagen niet is ontgaan.

— Ach, mevrouw! wat heb ik dan misdaan? vroeg de arme meid, snikkende.

— Je hebt, om het eens ronduit te zeggen, alles gedaan wat je vermogt om het hart van den ouden Heer te winnen. Je volgt hem als zijne schaduw; je kijkt hem naar de oogen, en stelt je bijzonder gedienstig jegens hem aan. Maar ik weet zeer goed waarom je dat doet.

— En waarom anders zou ik het doen, mevrouw! dan omdat ik het als mijn pligt beschouw, uwe orders op te volgen?

— Gekheid, jufvrouw! hij is geen dupe van je en ik ook niet, als je dat maar wilt gelooven. Ik zeg het nog eens, je weet zeer wel wáárom je zoo handelt.

— Wat bedoelt u dan toch, mevrouw.

— Moet ik mij nog duidelijker uitdrukken? ook goed. Je hebt gedacht: dat is een oude sul, maar hij heeft geld; ik ben arm, en nu wil ik eens zien of ik hem niet zou kunnen inpalmen. Ik moet bekennen, dat het niet zoo kwaad voor je zou zijn, jufvrouw Pietemie! Je zoudt dan eens regt op je gemak de luije kunnen spelen!

— Lui!? Ik lui, mevrouw!? o! Dat meent u niet! Ik lui!? — die mij hier dag en nacht aftob, zonder zelfs dank te verdienen!...

— Zwijg, jufvrouw! je weet, dat ik niet houd van *raisonneren!* Wat ik gezegd heb, daar blijf ik bij. Je wilt mijn oom in je strikken vangen. En zulk een schandaal mag ik, als moeder van huwbare dochters, en als vrouw van fatsoen, in mijn huis niet *permitteren*. Dus wees zoo goed je sluitmand te pakken, en binnen een half uur tijds te vertrekken.

Pietemie sloeg een blik van verontwaardiging op mevrouw Duivelaar, en zoo sprekend was die blik, dat de waardige dame, die nog in hare volle majesteit daar stond, gedwongen was hare oogen af te wenden. Daarop ging Pietemie naar binnen.

— Nu zal zij u niet meer hinderen en beschimpen, die kleine spin, — riep mevrouw haren oom in den spreekhoorn toe. Ik heb haar gezegd, dat zij op staande voet vertrekken moet.

— Zoo! — zeide Oome Kees, en meer zeide hij ook niet.

Pietemie was intusschen naar haar solderkamertje gegaan, en had zoo spoedig mogelijk hare roerende goederen netjes in de sluitmand gepakt. Zuchtend verrigtte zij dat en maakte bij haar zelve de opmerking, dat het inpakken spoedig gedaan was, — want ach! hare bezitting was zoo klein van omvang. Zuchtend sloeg zij ook nog een laatsten blik in dat koude, onvriendelijke kamertje, waarnaar zij toch, door gewoonte, zoo innig gehecht was; zuchtend ging zij den trap af, den gang door, de deur uit.

En daar stond zij nu op de straat, alleen, in de wijde wereld, met één paar zeeuwen slechts in haar knipje.

Waar heen te gaan? Zij bedacht zich niet lang. In een dorpje, omstreeks een uur van de stad gelegen, woonde, in een net huisje met een lief tuintje er achter en twee groote lindeboomen er voor, eene voormalige keukenmeid van mevrouw Duivelaar, die het geluk had mogen hebben een dorpbarbier te bekoren, en met den waardigen, vlijtigen man het huwelijksbootje in te stappen. Het was hun wel gegaan; hiervan getuigde alles in de woning, die Pietemie binnentrad.

De barbiersvrouw was goedhartig en had altijd veel van Pietemie gehouden. Zij was dan ook allezins welkom en nog denzelfden avond was, in gemeenschappelijk overleg, besloten, dat Pietemie daar vooreerst zou blijven, en kost en inwoning zou vergelden met zoodanig dienstbetoon, als zij vermogt te verleenen.

Nu dacht Pietemie ten minste eenigen tijd rustig en gelukkig te zullen doorbrengen. Maar zie, op een goeden morgen hield een rijtuig voor de barbierswoning stil; uit dat rijtuig steeg een deftig maar netjes uitgedost zestigjarig Heer; niemand anders dan Oome Kees.

Hij vroeg naar jufvrouw Pietemie, die op het zien van den Heer, die uit dat rijtuig stapte, ijlings naar hare kamer was geloopen. Zij beweerde naderhand, dat verlegenheid haar dus deed vlieden; doch wij hebben reden om te denken, dat de eigenlijke drijfveer van die haastige verwijdering van geheel anderen aard was. Ten minste toen zij met de barbiersvrouw weder voor den dag kwam, had zij eene schoone muts op en een schoon boezelaar voor.

— Wel, Mijnheer! ik hoop toch, dat u wel is, — riep Pietemie zoo luid als zij kon.

— Zeer wel; dank u! — antwoordde Oom. — Maar zeg mij eens, juffertje! kunt ge ook raden wat mij hier heendrijft?

— Volstrekt niet, Mijnheer! — riep Pietemie kleurende; — of het moest wezen, dat u misschien aan mij heeft

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 17den *October* 1857, N°. 83.

EXTRAKT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*
BATAVIA, *den* 13*den October* 1857 (No. 20.)
(*Staatsblad no.* 95.)

Gelet, enz.
Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Enz.
Ten tweede: Te bepalen, dat voortaan bij het verleenen van verloven naar Nederland in de derde of tweede klasse van verlofgangers, het cijfer van 12 of 15 jaren onafgebroken dienst in Indie, bedoeld bij de 2de alinea van artikel 4 van staatsblad 1834 no. 1, moet zijn vervuld op den dag waarop de Gouverneur-Generaal het verlof toestaat.
Ten derde: Enz.
Afschrift, enz.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te Riouw, ds. H. Marnstra, laatst predikant te Makasser, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd,
Tot tweeden kommies bij de direktie der kultures, de derde kommies bij die direktie B. van Zutphen.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid der sub-kommissie van onderwijs te Pasoeroean, P. L. de Gaaij Fortman, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezene diensten.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Resident van Banda

ZIJN BEVORDERD:

Tot opziener van het distrikt Achterwal, op het eiland Groot-Banda, de boschwachter der eerste klasse op het eiland Aij J. Abrahams.
Tot boschwachter der eerste klasse, de bochwachter der tweede klasse J. S. Bax, met last om verblijf te houden op het eiland Aij.
Tot boschwachter der tweede klasse, de boschwachter der derde klasse C. F. Filius.

IS AANGESTELD:

Tot boschwachter der 3de klasse, J. H. Ambil, met last om verblijf te houden in het district Achterwal op het eiland Groot-Banda.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Naar het district Voorwal, op het eiland Groot-Banda, de boschwachter der 2de klasse van het eiland Aij T. Lennissen.
Naar het eiland Aij, de boschwachter der 3de klasse A. W. Latoemalea, van het district Voorwal, op het eiland Groot-Banda.

VERLEEND:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur der 1ste klasse, chef der 1ste waterstaatsafdeeling, G. L. Brocx.

Militair Departement.

BEVORDERD:

Tot adjoint bij den generalen staf, de kapitein der infanterie E. R. Goteling Vinnis, met bepaling, dat hij als zoodanig à la suite bij zijn wapen zal worden gevoerd.

OVERGEPLAATST:

Bij het militair hospitaal te Willem 1 (Ambarawa), de apotheker der 3de klasse G. H. Beer, thans te Batavia.

VERLEEND:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte: aan den luitenant kolonel der infanterie W. E. Kroesen, militairen kommandant en wd. resident der wester-afdeeling van Borneo.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement.
Bij het Wapen der Infanterie.

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 10de bataillon, de 2de luitenant D. H. Prinsen.
Bij het 14de bataillon, de 2de luitenant H. L. F. de Jacquier de Lompret.
Bij het garnizoens bataillon ter Sumatras Westkust, de 2de luitenant H. J. Voorstad;
allen onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 2de bataillon, de eerste luitenant F. W. F. Nix, van het garnizoens bataillon in de eerste militaire afdeeling.
Bij het 15de bataillon:
de eerste luitenants W. G. le Clerq en J. Kok, beiden van het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust.
de 2de luitenant M. van Delden, van het 16de bataillon.
Bij het 16de bataillon:
de kapitein K. H. O. van Bennekom, van het 15de bataillon
de 2de luitenant E. C. G. Cohen, van het garnizoens bataillon ter Sumatras Westkust.
Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Tjilatjap), de kapitein J. J. Popelier, van het 2de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Wonosobo), de eerste luitenant H. A. A. Niclou, van het 8ste bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust, de eerste luitenants J. G. Gerlach, van het 15de en W. J. Lindgreen, van het 16de bataillon.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 16 November aanstaande, des morgens te 8½ uur, voor 's lands pakhuizen, gelegen nabij de hoofdwacht, in het openbaar zullen worden verkocht p. m. 250,000 Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld, en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den directeur den producten en civiele magazijnen, geïnsereerd in de *Javasche Courant* van 10 dezer N°. 81.

(3) *De Resident,*
VREEDE BIK.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat de op den 10den November aanstaande aangekondigde houtveiling te Plosso, geen voortgang zal hebben.

SOERABAYA, 15 *October* 1857. (4) *De Resident voornoemd,* VREEDE BIK.

Verkoop van een ijzeren stoomscheepje.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op eenen nader te bepalen dag, door het vendu-kantoor te Soerabaya, ten overstaan van den Algemeenen pakhuismeester, bij wien ter zake nadere informatien te bekomen zijn, zal worden geveild, het in de Kaliemaas achter de oude timmerwerf liggende ijzeren stoomscheepje genaamd *Phoenix*, met deszelfs inventaris, en voorzien van twee stoomwerktuigen van hooge drukking met oscillerende cijlinders van een vermogen van vier en twintig paardenkrachten nominaal, met daarbij behoorende stoomketel van geslagen ijzer.

(6) *De Resident,*
Bij verhindering,
De Assistent Resident,
J. J. MODDERMAN.

(*Voor het land*). Op daartoe bekomen magtiging bij het Gouvernements Besluit dd. 5 October 1857 no. 30, zal door den ambtenaar, toegevoegd aan den wd. Havenmeester te Soerabaya, B. Jensen, op Zaturdag den 21sten November E. K. ten overstaan van het vendu-departement, publiek worden verkocht:

de gouvernements kruisboot no. 44 met staand en loopend tuig en een gedeelte der inventaris, zooals dezelve is liggende en voor een ieder te bezigtigen op de Kaliemaas voor de Pakhuizen van de Nederlandsche Handelmaatschappij.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Ambtenaar B. Jensen.

SOERABAYA, 21 *October* 1857. Namens den Resident, *De Adsistent Resident voor de policie.*
(7) SWERVER.

(*Voor het land.*) De rekeningen van pakhuishuur over het 3e kwartaal 1857 van geëntreposeerde goederen ter beschikking van het handeldrijvend publiek gereed liggende, zoo worden belanghebbenden verzocht die pakhuishuur te komen aanzuiveren vóór of uiterlijk op den 31 dezer.

SOERABAYA, 19 *October* 1857. (5) *De Ontvanger der Ink. en Uitg. Regten,* R. H. A. HEIDSIECK.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 10 en 14 October 1857, n°. 81 en 82 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Executeuren Testamentair te Padang: van wijlen J. C. van Heusde.

Door de weeskamer te Batavia: van wijlen Jhr. Mr. Willem Theodore Rendorp, in leven Oost Ind: ambtenaar, Eduard Heisch, particulier.

Door de weeskamer te Samarang: van wijlen Johann Georg Frederich Schenck, Adolph Maximilian Mawar en Evert Pasman.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Zaturdag den 24sten October.
In den dalem van den Regent alhier.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJK.

Getrouwd:
P. ELSHOUT
met
C. S. M. LANS.
SOERABAYA, 17 *October* 1857. (689)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, de echtgenoot van J. KOOSEN, geboren *M. S. MEIJ.*
SOERABAYA, 17 *October* 1857. (695)

Voorspoedig bevallen van eene *ZOON*, M. L. WILLIARD, MAURITZEN.
SOERABAYA, 18 *October* 1857. (688)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed na een langdurig lijden in den ouderdom van 57 jaren onze geachte vader en behuwdvader de WelEdele Gestrenge Heer JAN WILLEM BOUWER, in leven gepensioneerd kapitein der Militaire Administratie, Directeur van het groot Militair Hospitaal alhier.

SOERABAYA, 17 *October* 1857. (694)
A. J. SMITT.
M. T. C. SMITT.
Bouwer.

---

gedacht en eene andere huishoudstersplaats voor mij weet...
— Ge behoeft zoo hard niet te spreken, kindlief! ik ben niet doof...
— Maar u heeft uw spreekhoorn zeker in 't rijtuig laten liggen; zal ik hem gaan halen?
— Ik heb u reeds meermalen gezegd, dat ik niet doof ben. Zij werd rood.
— Je hebt mij nooit willen gelooven, niet waar? Nu geloof mij dan heden en spreek maar zoo zacht als ge wilt, Pietemie! — Doch zeg mij nu eens, als ik dat weten mag, op welken voet gij hier zijt.
Pietemie gaf hem daarop alle mogelijke ophelderingen. Toen zij had uitgesproken, zeide hij:
— Wil je nu ook weten wat ik hier kom uitvoeren?
— Als het niet indiscreet is, Mijnheer!...
— o Neen, volstrekt niet. Hoor eens, Pietemie! Ik heb eenige duizenden in de wereld; ik kan er zeer goed van leven, en ofschoon men weleens wil zeggen, dat ik eigenlijk te dom ben om er behoorlijk partij van te trekken, zoo leef ik toch inderdaad regt aangenaam en vergenoegd. Dit laatste zult ge zelve mede kunnen ondervinden, wanneer... Maar men wil ook wel eens zeggen, dat ik zoo leelijk ben als een uil, of als een baviaan; dat ik zoo zuur kijk als azijn; dat ik een lastige brompot ben, en wat dies meer zij...
— Mijnheer! ik heb zoo iets nooit gezegd.
— Dat weet ik wel, kindlief! maar heb je ook nooit zoo iets gedacht?
— Neen, integendeel, Mijnheer!... — antwoordde zij, en bloosde weder zoo erg als zij nog immer gebloosd had.
Hetzij dat Oome Kees met dit antwoord bijzonder in zijn schik was, hetzij hij vond, dat de blos der schaamte Pietemietjes wangen niet ontsierde, hij gaf haar, in dat zelfde onderhoud, nog meer dan eens gelegenheid om te blozen.
Eenige dagen later hield weder eene *vigilante* voor de woning der Duivelaars op.
— Ma! daar is Oome Kees! — riepen de kinderen.
— Ja, ik dacht wel, dat hij spoedig weêr bij ons zou komen; hij heeft het hier zoo goed gehad.
— Maar kijk eens, Ma! wie daar nog meer uit die *vigilante* komt...
— Heb ik van mijn leven!... Pietemie!...
— Zou hij dan waarlijk met haar willen trouwen? — vroeg Mimi.
— Hoe kunt ge op die gedachte komen, zottin? — zeide Mama. — Neen, hij komt ons dat schepsel zeker weêr opdringen...
De deur ging open. Oome Kees en Pietemie kwamen binnen.
— Dag, Oomlief! hoe vaart u? — schreeuwde Mevrouw Duivelaar.
— Dag, nicht! Dag, neefjes en nichtjes! Alles wel? Dat is goed. Permitteer me, nicht! dat ik u mijne aanstaande presenteer.
— Hoe meent u dat, Oomlief? — riep Mevrouw.
— Nicht! spaar toch uwe longen. Ik ben immers niet doof, — sprak Oome.
— 't Is ook waar, Oomlief! Ik verzoek u wel excuus.
— Ik heb 't u altijd gezegd, nicht! dat ik niet doof ben, herhaalde Oom met nadruk.
— Ja, dat is waar, Oomlief!
— Maar ge hebt mij nooit willen gelooven. En die lieve kinderen ook niet.
— Zeker heb ik u geloofd, — schreeuwde Mevrouw Duivelaar ook weder.
— Och, nicht! spreek toch zacht, als ik u verzoeken mag! Spreek even zacht als toen ge aan de kinderen zeidet: gaat uwen gang maar; als ge hem maar niet aanziet, want dan mogt hij 't eens merken...
— Wel, Oomlief! — stamelde mevrouw Duivelaar nu zeer zachtjes, en eindelijk ook eens rood wordende, — wel, Oomlief! dus kan u alles hooren wat er gezegd wordt?...
— o Ja, ik kan wel een speld hooren vallen, nichtlief! antwoordde Oom, op het laatste woord bijzonder drukkende; — ge hebt mij nooit willen gelooven; ook niet toen ik u zeide, dat ik ga trouwen.
— Trouwen!... Uwé!... en met wie?
— Heb ik u dan mijne aanstaande zoo even niet reeds gepresenteerd, lieve nicht? Of waart gij toen op uwe beurt een weinig hardhoorig?...
— Moest u dan alleen terugkomen om ons zóó te vernederen, Oom!? — vroeg mevrouw Duivelaar niet zonder eenige théatrale deftigheid.
— Volstrekt niet, nicht! Ik kwam hoofdzakelijk om u een klein cadeau te brengen tot een aandenken aan dezen heugelijken dag.
— o Daaraan herken ik u weder, Oomlief! — riep mevrouw Duivelaar uit, wier reeds vervlogen hoop eensklaps herleefde.
— Zie, — sprak Oom toen, — lieve nicht! zie hier mijn spreekhoorn; dien geef ik u ten geschenke. Ge ziet hij is met linten versierd. Zoo 't u pleizier doet, kunt ge dien in uwe salon ophangen, tot een aandenken aan uwen dooven, leelijken, lastigen Oome Kees. En nu dag, lieve nicht! dag, lieve neefjes! dag, lieve nichtjes!

VENDUTIE.

Op den 30sten *October aanstaande*, des voormiddags ten ½ 10 ure, zal voor het locaal der Weeskamer alhier, in veiling worden gebragt: een ERF, gelegen aan de Heeren-straat, schuins tegen over de Hervormde kerk, met het daarop staande HUIS, behoorende tot den boedel van wijlen de minderjarige C. G. W. Beijers, bij de verponding geregistreerd onder n°. 12; alsmede 2/8 aandeel in een HUIS en ERF, staande en gelegen in de *Kamp. Baroe* alhier, bij de verponding geregistreerd onder n°. 508, welk aandeel behoort tot den boedel van wijlen Sech Achmat bin Salim Biljoen.

Soerabaya, *De Secretaris der Weeskamer*,
3 *October* 1857. (654) W. F. PLOEGMAN.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederl. fregatschip
PRESIDENT PLATE,
Kapitein C. C. Hansen,
Deze bodem allerdoelmatigst ingerigt tot den overvoer van familien en enkele personen voert eenen geëxamineerden scheepsdoctor en is alzoo zeer aan te bevelen.
Het vertrek zal ultimo November plaats hebben.
Nadere informatiën bij den Gezagvoerder te *Pasoeroean* en hier, bij
De Agenten,
J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met de Nederl. brik
CESAR,
Kapt. A. D. Drinkerink,
tegen ultimo *October* direct van hier te vertrekken.
Deze bodem is door deszelfs doelmatige en luchtige inrigtingen voor den overvoer van passagiers zeer aanbevelenswaardig.
Nadere informatien zijn te bekomen bij
De Agenten
(682) FRASER EATON & CO.

NAAR NEDERLAND

Wordt passage aangeboden met het Nederl. schip
SOUBURG,
Kapitein H. B. L. Evers.
Deze bodem is door deszelfs doelmatige en luchtige inrigtingen aan familien en enkele personen zeer aan te bevelen. Het vertrek zal in het begin der volgende maand plaats hebben.
Nadere informatien zijn te bekomen bij
De Agenten,
(679) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

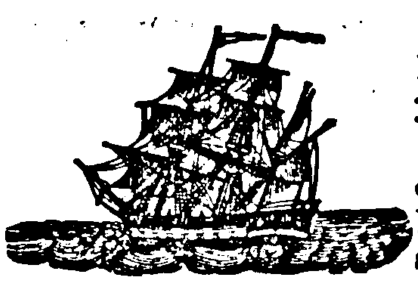

Wordt aangeboden met het Nederlandsche schip
DERKINA TITIA,
Kapt. P. Esink,
om vermoedelijk medio November e. k. van Pasoeroean te vertrekken.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij den Kapitein te *Pasoeroean* of bij
(685) *De Agenten te Soerabaya*,
P. KERVEL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt passage aangeboden met het nieuw gebouwd snelzeilend Nederl. schip
CHERIBON,
Kapitein W. J. Coers.
Deze bodem expresselijk tot den overvoer van passagiers ingerigt en uitgerust voert eenen geëxamineerden scheepsdoctor, en is door deszelfs ruime en luchtige inrigtingen zeer aan te bevelen.
Het vertrek zal tegen ultimo November plaats hebben.
Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, en bij
(698) *De Agenten*,
J. F. VAN LEEUWEN & CO.

Het kantoor van den *OOSTPOST*, de toko en de boekdrukkerij van de ondergeteekenden zijn verplaatst in de *Heerenstraat* in de vroegere toko van den heer Behrend.
(686) E. FUHRI & CO.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den WelEd. Gestr. Heer Jan Willem Bouwer, in leven directeur van het groot militair Hospitaal alhier, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen, binnen 3 maanden na heden aan.

Soerabaya, *Den testamentairen Executeur*,
21 *October* 1857. (700) A. J. SMITT.

UIT DE HAND TE KOOP.

EEN BILLARD met toebehooren, te bevragen en te bezigtigen bij den Secretaris der Societeit Concordia.
(699) GROLMAN.

NIEUWE GRASBOTER.

Tegen verminderden prijs, bij
(684) KARTHAUS & MELCHERS

HOUDERS

Van cognossement over 2000 ps. VUURVASTE STEENEN aangebragt per het schip *"Staatsraad van den Houven"*, worden verzocht zich zoo spoedig mogelijk aan te melden, bij de Agenten.
(701) RUYL CRAMER & CO.

Op eenen aangenamen stand worden aangeboden **twee gemeubeleerde apartementen met de kost.**
Te bevragen bij de uitgevers van dit blad. (696)

De ondergeteekende WAARSCHUWT een iegelijk, om geen crediet op ZIJNEN NAAM te verleenen zonder bewijzen door hem geteekend.
(683) C. J. SCHREUDER.

De ondergeteekende, door ongesteldheid verhinderd zijnde, voor zijn vertrek naar Nederland, van alle zijne vrienden en bekenden alhier persoonlijk afscheid te nemen, roept hen bij deze een bartelijk VAARTWEL toe, met den wensch voor hun aller voortdurend welzijn en voorspoed.

Soerabaya, EEKHOUT.
17 *October* 1857. (687)

KANTOOR-HANDEL VAN E. FUHRI & CO.

te Soerabaya.

ALIZARIN SCHRIJF- EN COPIEER-INKT

In halve en heele fleschen, kleurhoudend en niet verdikkende. (686)

Men verlangt zoo spoedig mogelijk te huur EEN HUIS in de stad of in de omstreken, de huursom van 100 gulden 's maands niet te boven gaande.
Adres onder letter K. bij den Heer Fuhri, boekhandelaar alhier. (690)

WISSELS OP NEDERLAND.

(554) Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(518) Bij SCHIMMELPENNINCK & CO.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL TE SOERABAYA.

Vrijdag den 23sten October 1857.

VIJFDE VOORSTELLING VAN HET ABONNEMENT,

met welwillende medewerking

VAN HET MUZIEKGENOOTSCHAP ST. CECILIA.

OOM KAREL.

Tooneelspel in twee bedrijven.

DAARNA:

HET VERKEERDE ADRES.

Blijspel met Zang in één bedrijf.

Entreékaartjes voor geintroduceerd wordende vreemdelingen zullen, op den dag der voorstelling, aan het Komedie-gebouw verkrijgbaar zijn; van 's morgens *acht* tot 's middags *twaalf* ure, alwaar tevens op de gebruikelijke wijze zitplaatsen kunnen worden besproken.

Wegens uitgebreidheid der voorstelling aanvang ten 7 ure precies.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(675) VAN COEVORDEN.

ECHTE

ROB DE LAFFECTEUR

waarbij eene beschrijving van de behandelingswijzen der ziekten volgens de voorschriften van Dr. Giraudeau de St. Gervais.
Prijs per halve flesch. . . . . . . *f* 10.—
(517) E. FUHRI & CO.

WORDT GEVRAAGD:

EEN HUIS, in of omtrent de stad, den huurprijs van *f* 100.— niet te bovengaande, en tegen 1° December te aanvaarden. Adres bij de uitgevers dezes. (676)

MET DE MAIL ONTVANGEN.

'S GRAVENHAAGSCHE RESIDENTIE-ALMANAK. 1857. . . . . *f* 10.
NAAM- EN RANGLJST der officieren van het koninklijke leger der Nederlanden. 1857. . . . . „ 4.
NAAM- EN RANGLJST der officieren bij de land- en zeemagt in Nederl. Indië. 1857. . . . . „ 2.
STAAT DER NEDERL. ZEEMAGT EN KOOPVAARDIJ-VLOOT, op 1 Junij. 1857. . . . . „ 2.
ALPHABETISCHE NAAMLIJST der Nederl. koopvaardij-schepen, varende op de Indiën, voor 1857. . „ 2.
OPEN BRIEF aan een vriend over de woelingen en de onrust in het vaderland. . . . . „ 2.
PROBLEMATISCHE POLITIEK. Het nieuw ministerie en de volksvertegenwoordiging in 1856. . . . „ 2.
H. MULLER SZOON. De Nederlandsche Katoen-nijverheid en het stelsel van bescherming in Nederl. Indie. „ 6.
ONTWERP van een reglement op de drukwerken in Ned. Indië, met de daarbij behoorende nota tot teelichting. „ 2.
J. J. HASSELMAN. Eenige beschouwingen omtrent kolonisatie. . . . . „ 1.
HET ONTSLAG van den Heer W. L. Ramack. Eene bedrage tot de kennis der regtvaardigheid van de Indische regering. . . . . „ 3.
GAVARNI. Masques et visages. Illustrés. . . . „ 2.
DE DAGERAAD Deel IV, afl. 1—6. . . . . „ 27.
HUMORISTISCH ALBUM. Aan liefhebbers van een vrolijke luim. Afl. 1—32. . . . . „ 14.
DE ECONOMIST. Afl. 1—7. 1857. . . . . „ 8.
DE NIEUWE SPECTATOR Krijgs- en geschiedkundig tijdschrift. Afl. 1—11. 1857. . . . . . . „ 15.
DE KINDER-COURANT. Afl. 1—8. 1857. . . . „ 12.
Petit Courrier de Dames. 3 Janv.—25 Aout. . . . „ 40.
Le Moniteur de la Mode. Janv.—Aout . . . . „ 36.
Le Follet. Courrier des Salons. Nos. 1416—1448. . . „ 36.
Les Modes Parisiennes illustrés. Nos. 723—755. . . „ 40.
(648) E. FUHRI & CO.

SOERABAYA, den 22sten October 1857.

TELEGRAFISCH BERIGT.

Wij vernemen dat bij het beheer der inkomende en uitgaande regten de volgende benoemingen hebben plaats gehad:
Tot ontvanger te Samarang, J. M. Admiraal, thans controleur te Soerabaya.
Tot controleur te Soerabaya A. Brunting, thans boekhouder te Batavia.
Tot controleur te Samarang L. van der Vinne, thans adsistent resident van Aijerbangies.

— Het bestuur der Natuurkundige vereeniging in N. Indie heeft benoemd tot gewone leden:
in de vergadering, gehouden den 10 September 1857: den heer W. T. C. van Helsdingen, ambtenaar, toegevoegd aan den gouverneur der Moluksche eilanden; en
in de vergadering, gehouden den 2 Septr. 1857, den heer H. Fievez, partikulier te Tjilatjap.

— Ten vervolge op het in de *Java Courant*, onder dagteekening van 30 Sept. no. 78, gegeven] voorloopig berigt nopens de expeditie naar Timor, kan worden vermeld, dat het door den commandant der expeditie naar Lidak bestemde gedeelte der troepen, den 21sten Sept. ll. te Atapoepoe aankwam. Den 23sten werd naar het verblijf van den radja opgerukt, welke plaats den 25sten bereikt werd, na zeer vermoeijende marschen, door soms digt begroeid en langs een steil terrein, van waar de vijand niet ophield de expeditie te beschieten, doch telkens terug gedreven werd.

Den 25sten had er een scherp gevecht plaats, waarbij niet alleen aan den vijand veel afbreuk gedaan werd, maar ook van onze zijde verscheidene officieren en manschappen sneuvelden en gewond werden.

Na deze tuchtiging van den vijand, werd in den morgen van den 26sten de terugmarsch ondernomen.

Gesneuveld zijn 2 Javaansche militairen en een bediende van een der officieren.

Gewond zijn:
de kapitein Hamers aan de bovenlip en aan het linkerbeen; de luitenant van Cattenburch aan het linker schouderblad, en 24 andere soldaten.

De resident van Timor, die de expeditie vergezelde, keerde den 28sten September met den kolonel, commandant der expeditie, en den staf te Koepang terug.
(*Jav. Cour.*)

De *Java-Bode* deelt mede dat het concert, te Batavia op den 14den dezer gegeven, door de leden der Bataviasche liedertafel *Aurora*, ten voordeele van de nagelatene betrekkingen van den Nederlandschen toonkunstenaar en componist J. B. van Bree, heeft opgebragt ruim *f* 1600.

NEDERLAND.

— De branden nemen in Limburg, zoodanig toe dat het publiek, hoewel ten onregte, aan brandstichting begint te gelooven. Nog maar weinige dagen geleden brandden er 28 huizen, in het stadje Stockhem, Belgisch Limburg af. Den 9den verspreidde zich het gerucht, dat men van Maastricht, uit het dorp Eysden, de vlammen zag opgaan. Dit was dan ook maar al te waar. Des morgens ten 6 ure, terwijl vele gemeentenaren zich in de kerk bevonden, werd de dienst, door het geroep van brand gestoord; niet ver van de kerk stond dan ook eene groote graanschuur in volle vlam; op hetzelfde oogenblik kwamen eenige lieden uit het naburig dorp Oast aanloopen, ter bekoming der brandspuit van Eysden, vermits de laatstelijk vermelde brand bij Peusens, twee dagen smeulend gebleven, zich aan den vroeger behoonden stal en eene graanmijt had medegedeeld; die van Eysden, geraakten weldra over het bezit der reeds aangebragte spuit handgemeen met die van Oast, waarbij de eersten die toch ook in hun regt waren, meester bleven. Intusschen sloeg het vuur tot twee andere groote graanschuren en drie huizen over; door de onvoldoende brandbluschmiddelen, kon men eerst in het vallen van den avond er in slagen, het vuur meester te worden. De zes opgegeven gebouwen, welke verzekerd waren, zijn geheel vernield. Het verlies van het niet verzekerd graan is zeer aanzienlijk. De inwoners van Eysden hebben bij dit ongeval eene voorbeeldige hulpvaardigheid aan den dag gelegd, welke echter, zonder de gelukkige nabijheid der rivier de Maas, weinig zou hebben gebaat. Maar dat is nog niet alles. Den 14den dezer ontstond er brand in de gemeente Tegelen, waarbij 5 huizen in de asch gelegd werden; de brand ontstond het eerst bij graanhandelaar Pubben. Van den inboedel heeft men weinig kunnen redden; voorts zouden twee koeijen en een varken daarbij zijn omgekomen. Men begroot de schade op ƒ 6000 à ƒ 7000. Door de hulp der brandspuiten van Venlo, Belfeld, Baerlo en Blenek, heeft men den verderen voortgang kunnen stuiten.

Volgens berigten uit Meijel, ontstond aldaar op 15 dezer brand in de Veenen van den heer van de Griendt te 's Bosch; ofschoon een aantal gemeentenaren ter hulp snelden, waren hunne pogingen in den aanvang vergeefs, de vlammen waren te hevig en de rook zoo zwaar, dat men niet zag wat men deed; daarbij was er gebrek aan water. Daar intusschen, ingeval de brand aanhield, ook het dorp werd bedreigd, heeft men eindelijk door het graven van eene sloot, den brand kunnen isoleren. De waarde van hetgeen nu reeds is verloren gegaan, moet zeer aanzienlijk zijn. 200 man waren steeds met het graven van de sloot bezig, daar men bij het veranderen van den wind voor nog grootere schade bevreesd was.

Denzelfden dag riep de noodklok van het naburig Asten de gemeentenaren te hulp; ook daar stond een veenberg, die zich tot Deurne en Bakel uitstrekt, in brand. Volgens de eerste berigten waren er reeds meer dan 1000 karren turf verbrand. Insgelijks verbrande er dien dag eene groote partij turf, in de Peel van Helden. Al deze onheilen moeten aan de aanhoudende hitte en droogte worden toegeschreven.

ENGELAND.

Volgens de laatste tijdingen waren reeds twee en zeventig schepen van verschillende dimensien naar Indie geëxpedieerd met 27,452 man troepen en zal de suppletoire magt spoedig tot op 30,000 man gebragt worden. — Men twijfelt of Sir George Greij meer dan twee regimenten van het Garnizoen aan de kaap de Goede Hoop zal kunnen missen. — Mogt het echter het geval zijn dat er nog meer troepen voor Indie noodig waren dan zouden de gardes en immobille troepen naar de Middellandsche zee worden gezonden en eenige van de op die stations in garnizoen liggende regimenten naar Indie worden gezonden via Egijpte, waartoe de toestemming van den Pacha en van de Porte is erlangd, voor de tegenwoordige bijzondere omstandigheden, doch niet voor den vervolge. — Men zegt dat het Gouvernement besloten heeft tegelijkertijd twintig bataillons aantewerven als reserve voor Indie.

In Engeland zegt men dat Sir Colin Campbell's plan is om verscheidene mobile colonnes te vormen, die elk onder het bevel van eenen generaal zullen staan, ten einde Indie in alle rigtingen te doorkruisen zoodra Delhi gevallen zal zijn. — Generaal Windham, de held van Redan, Generaal Mansfield die de Pungaub en Sikh oorlogen heeft medegemaakt, en Generaal Dupuis zijn allen met commandoos belast: van welken aard echter die commandoos zijn, is onbekend.

— Het leggen van den Atlantischen onderzeeschen Telegraaf is voor het oogenblik mislukt, doch men heeft het grootste vertrouwen op de toekomst. Omstreeks 300 mijlen lengte was reeds uitgevierd, en de overgang tot de diepte, waar de zeebodem plotseling van 350 vadem beneden het watervlak tot op 1700 vademen zinkt, was zonder moeite bewerkstelligd. De reden van het ongeluk schijnt geweest te zijn dat de kabel met grootere snelheid uitvierende dan waarop men gerekend had men er de stopper had opgelegd en, door een of ander toeval of verzuim, men die niet had losgemaakt, toen een zware deining het schip ligtte en de kabel brak. — De compagnie heeft het voornemen in October eene andere proef te nemen.

FRANKRIJK.

Voor het hof van assises zijn op 7 Augustus de debatten begonnen in de vroeger gemelde zaak van het komplot tegen het leven des keizers. Ten 10 ure werd de zitting geopend. De president deelde mede dat, daar de debatten dezer zaak twee dagen moesten duren, men tot de trekking der twee supplementaire gezworenen zoude overgaan. De zitting werd geschorst, en tot de oproeping der gezworenen overgegaan. Tibaldi, Grilli en Bartolotti werden binnengeleid. Het hof keerde na verloop van een kwartier uurs terug, waarna lezing werd gegeven van de acte van beschuldiging, waarvan de zakelijke inhoud reeds is medegedeeld. De president ging vervolgens over tot het verhoor der beschuldigden. Tibaldi verklaart 28 jaren oud te zijn; opticien te zijn en voor fabrikanten te arbeiden. Hij houdt vol Grilli niet te kennen, en wat Bartolotti betreft, dezen heeft hij eenige jaren geleden te Turin gezien, doch hij zegt zijn naam niet gekend te hebben. Hij ontmoette hem op de boulevards en werd door hem verzocht hem eene kamer te bezorgen, waarop bij hem naar den faubourg St. Denis No. 82 gebragt heeft. Overigens heeft hij Grilli en Bartolotti door Parijs rondgeleid. Tibaldi erkent in 1857 te Londen geweest te zijn en er al zijn waren verkocht te hebben. Wat de pistolen betreft, deze heeft hij niet gekocht en wat den koffer aangaat, daarvan was de inhoud hem onbekend. Deze werd bij hem gebragt door zekeren Merilly, als bevattende zeer belangrijke papieren en boeken. Hij had den koffer bij den concierge laten plaatsen, want deze Merilly was niet in zijne kamer gekomen. De president deed hem opmerken, dat men bij hem gevonden heeft een kleinen sleutel, waarmede de koffer zeer gemakkelijk geopend wordt, welke koffer door madame Giraud eerst gezien werd bij de terugkomst van Tibaldi uit Engeland en dat uit alle verklaringen blijkt, dat hij het wel is, die den aankoop van wapenen bewerkstelligd heeft. Tibaldi ontkent in eenigerlei betrekking te hebben gestaan tot Massarenti. Hij beweert Mazzini volstrekt niet te kennen. De president vroeg hoe het dan kwam dat iemand, wien hij niet kende, zich dan tot hem aan zijne woonplaats wendde.— Tibaldi bleef ontkennen. Hij hield vol den koffer ontvangen te hebben, zonder te weten wat hij inhield. De president: Maar die man, wien gij zegt niet te kennen, zegt dat men bij u het noodige materieel zal vinden? Tibaldi antwoordt met dezelfde ontkentenis. Hij ontkent evenzoer een brief te hebben gedicteerd aan madame Giraud, in weerwil van de bekentenis van deze. Hij houdt vol dat hij geen twee dolken gegeven heeft aan Bartolotti, die na alles standvastig ontkend te hebben, verklaard heeft ze ontvangen te hebben. Overigens heeft hij aangeduid dat zij bij hem achter eene kommode verborgen waren, hetgeen waar is bevonden. Volgens Tibaldi zijn dit schandelijke leugens. Grilli bevestigt de verklaring, dat Mazzini hem 50 Napoleons heeft gegeven om den keizer te vermoorden; hij herinnert zich niet meer den dag, dat Massarenti hem aan Mazzini heeft voorgesteld. Mazzini heeft hem gevraagd of hij naar Parijs wilde gaan om den keizer te vermoorden. Hij heeft als den aangewezen post een huis No. 53 aangeduid, maar Grilli kan de straat niet opgeven. Toen Ledru Rollin vertrokken was, heeft Mazzini gezegd dat hij het over een punt niet met hem eens was. Hij beweerde dat de keizer des avonds in een rijtuig uitging en Ledru Rollin zeide van neen.

Grilli zeide dat hij ontkend heeft uit vrees van te worden opgeofferd, maar dat het berouw zich later van hem had meester gemaakt en dat alleen de ellende hem er toe bewogen had het geld aan te nemen.

Bartolotti verklaarde, dat Massarenti hem op zekeren avond te York is komen opzoeken. Wilt gij naar Londen komen? zeide Massarenti, Mazzini wil u spreken. — Maar, antwoordde Bartolotti, ik heb geen geld. -- Dat zal ik u geven, had Massarenti geantwoord. In een ander onderhoud had Mazzini tot hem gezegd: Indien gij naar Parijs gaat, zult gij bij de Tuilerien aan den kant der rivier post vatten. Indien gij kans ziet hem te vermoorden, doe het dan. Hij beval hem aan zich naar Tibaldi te begeven en in het geval dat deze mogt weigeren met hem in onderhandeling te treden, aan Tibaldi een wachtwoord op te geven. Bartolotti vroeg geld aan Massarenti, die antwoordde: Ik heb het niet. Ledru Rollin zal geld aan Mazzini geven. De beschuldigde verklaart ten slotte dat hij gedurende vier of vijf dagen de mogelijkheid onderzocht heeft om den keizer te vermoorden; dat hij er geene mogelijkheid toe gezien heeft en overigens niet van plan was de misdaad te bedrijven.

Tibaldi ontkent alles en zegt geen kennis te dragen van de feiten door zijne medebeschuldigden medegedeeld.

Het verhoor der beschuldigden is geëindigd en de zitting wordt geschorst. Bij de hervatting werden de getuigen verhoord, welk verhoor echter niets nieuws aan het licht bragt.

In de zitting van heden droeg de procureur-generaal zijn requisitoir voor. Hij trad daarbij in eene ruime ontwikkeling van de feiten, en verklaarde, hoe men er toe gekomen was zich in het bezit der bewijzen te stellen. Van haar regt gebruik makende, had de policie aan de post drie brieven uit Genua in beslag genomen, waarvan een aan Massarenti, een aan Campanella en een derde aan Tibaldi gerigt was. Daardoor had Mazzini, wiens geschiktheid tot veinzen men roemt, zich zelven verraden. Op die wijze toonde de procureur-generaal de schuld van Tibaldi en zijne twee medebeschuldigden aan. Daarna overgaande tot de afwezige beschuldigden Mazzini, Ledru Rollin, Massarenti en Campanella, hield hij de tegen hen ingebragte beschuldigingen vol, en gispte daarbij in hevige bewoordingen de handelingen en zienswijze van Mazzini en Ledru Rollin. De politieke rol van beiden, zeide hij, is afgespeeld. Deze dag zal hun noodlottiger zijn dan vier verloren veldslagen. Medelijden met de bannelingen, maar geen medelijden met de moordenaars, In deze zaak is niets staatskundigs gelegen; er zijn slechts pistolen en dolken; dit zijn geen oorlogswapenen, maar wapenen van moordenaars.

De advocaten Desmarets en Licquet dragen achtereenvolgens de verdediging van Tibaldi voor, en de heeren Lacan en Cornut die van Grilli en Bartolotti, waarop de procureur-generaal repliceert; hij geeft tevens lezing van een brief van Massini aan een Pool. Mazzini zegt daarin, dat men niets uit de departementen te verwachten heeft en dat alleen te Parijs het initiatief genomen moet worden.

De heer Dermouts protesteerde daarop tegen het mengen van den naam van Ledru Rollin in de debatten.

Op het einde der zitting van het hof van Assises droeg de president, nadat de advocaten der beschuldigden het woord hadden gevoerd, zijn resumé voor. Ten 5 ure namiddags verlieten de gezworenen de zaal. De aangeklaagden gedroegen zich zeer rustig en Tibaldi zag er zelfs zeer welgemoed uit. Toen de gezworenen terugkwamen, maakte hij met de hand eene beweging als wilde hij van iemand uit het publiek afscheid nemen. De gezworenen spraken het schuldig over alle drie de aangeklaagden uit; zij namen echter wat Grilli en Bartolotti, betreft, verzachtende omstandigheden aan, daar zij niet voornemens waren geweest den keizer werkelijk te vermoorden.

Ten gevolge van deze uitspraak werd Tibaldi tot levenslange deportatie in eene vesting en Grilli en Bartolotti tot vijftienjarige gevangenisstraf veroordeeld.

De veroordeelden hoorden het vonnis zwijgend aan en hebben zich niet in cassatie voorzien.

CHINA.

De *China-mail* van 17 September geeft het volgende verslag van wat in den laatsten tijd in de Chinesche binnen wateren is geschied.

Op Woensdag den 9 September ondernam Commodore Elliott eene expeditie in het Shuntak district met het doel om zich te verzewissen van de meer'ere of mindere gegrondheid van een gerucht als zouden zich in de nabijheid van Fatshan een groot aantal oorlogsjonken verzamelen.

De expeditie bestond uit drie kanonneerbooten; de *Starling*, de *Haugthy* en de *Forrester;* benevens de sloepen *Sijbille* en *Highflyer*. Na de Hamiltonpassage te zijn afgestevend, en het Seijmourfort, dat geheel verlaten en ontmanteld was, te zijn gepasseerd, ankerden de kanonneerbooten eerst op de hoogte van de stad Lanshek, in het district Nam-hoi. — Hier vond men niets, dan eene tot nog toe onbekende passage naar Fatshar, die echter te ondiep was om anders dan bij hoog-tij voor groote vaartuigen bevaarbaar te zijn. — Daarop gingen de kanonneerbooten door om een sterk fort te verkennen dat de toegang bestreek tot de hoofdstad van het district, Tai-tong; men zag het garnizoen gereed bij de stukken en naar alle schijn geheel er op voorbereid om de toegang tot de stad manhaftig te verdedigen: het ondiepe water bleek echter hunne beste beveiliging te zijn.

Hierop ging eene afdeeling van 150 man aan wal en begaf zich naar de belangrijke stad Chan-tsun waar eene menigte jonken bijeenlag. — Daar gekomen begaf zich een gedeelte der manschappen binnen de poorten der stad en namen er al de jonken op die in de rivier lagen zoowel als die op de werven in aanbouw waren: de eersten waren omstreeks honderd in getal terwijl de laatsten misschien een vijftigtal zal bedragen hebben; doch, daar er geen spoor van oorlogsjonken werd ontdekt verliet men de plaats weder zonder eenig vertoon van vijandelijkheden. — Het scheen eene zeer belangrijke stad te zijn en het middelpunt van eenen uitgebreidden handel.

In het voorbijzeilen van de stad Shawan in het district Pwan-iju zag men vijf of zes snelbooten ten anker; onverwijld werden de booten uitgebragt en gelast om de kreek, langs welks beider oevers de stad was gebouwd, op te varen en dezelve te vernielen. Terwijl deze last met de meeste vaardigheid werd uitgevoerd zag men zich verpligt om eene smalle landtong over te steken ten einde twee der jonken die daar achter lagen te bereiken, en nauwelijks had men voet aan wal gezet toen zich een aantal chinesche soldaten vertoonden op de brug digt bij welke die jonken lagen. Kapt. Cochrane stelde zich dadelijk aan het hoofd zijner manschappen en viel midden in het gedrang toen hij ongelukkiglijk zwaar gewond werd door een schot uit een draaibas; een stuk gekapt ijzer drong hem in de kuit en twee kwetsten hem in de borst. — Zijne manschappen werden hierdoor genoodzaakt terug te trekken, doch de Commodore Elliott, die juist met versterking kwam opdagen, vernieuwde de aanval en joeg alles in de grootste verwarring op de vlugt. — De jonken werden daarop verbrand en de expeditie keerde terug.

Behalve kapt. Cochrane werden nog twee mariniers gewond doch waarschijnlijk niet doodelijk.

Een mandarijnjonk van tien stukken werd door de booten van de *Niger* genomen en twee andere in den grond geboord, in eene kreek aan de anderen zijde van Fatshan.

Canton ontvolkt zich dagelijks meer en meer; geheele horden van inwoners gaan het binnenland in om voedsel te zoeken.

BRITSCH INDIE.

De Sepoijs van het 71e regiment inlandsche infanterie te Calcutta hebben een Mohammedaan overgeleverd die hen tot oproer had willen verleiden. — Hij is in het fort opgesloten om te worden teregtgesteld. — Een ander Mohammedaan die in de batterijen van het fort is betrapt terwijl hij daar op eene verachte wijze tusschen de stukken rondwaarde, is daar evenëens opgesloten.

Van Allahabad vernemen wij dat daar op den 11 Sept. berigt was ontvangen dat eene groote overmagt van de oproerlingen de zeshonderd man had overvallen die door den Radja van Rewah met twee veldstukken waren uitgezonden om de Sohageepassage te bezetten De troepen van den Radja, die zorgeloos voortmarcheerden, werden plotseling overvallen door de muitelingen, die het slagveld niet verlieten dan na ruim drie honderd van die Rewah te hebben gedood. — Zij trokken af met de twee stukken die zij bemagtigd hadden; deze overwinning kostte hen een honderdtal der hunnen die zij dood op het slagveld achterlieten. — Het is te betreuren dat deze troepen van den Radja geen officier aan hun hoofd hadden, want hunne stelling was zóó sterk dat zij, goed gecommandeerd zijnde, gemakkelijk het dubbele getal oproerlingen het hoofd hadden kunnen bieden.

De vreugde over het behaalde voordeel moet echter van zeer korten duur zijn geweest, daar, naar men zegt, dezelfde troep oproerlingen den volgenden dag te Pandoon Nuddij bijna geheel is vernietigd.

Het oorlogschip "*belle Isle*" is te Calcutta aangekomen met het 93e regiment Bergschotten aan boord.— De levendigste welkomst wachtte hen! — en daarbij de teleurstelling dat er nog geen plaats was om hen te ontvangen, zoodat de nieuwe troepen, die ongeduldig zijn om tegen de oproerlingen ten strijde te trekken, nog zelfs niet kon-

den. ontschepen, uit gebrek aan voorzorgende maatregelen.

— De *Overland Phoenix* geeft de volgende opmerkingen aangaande de Britsch-Indische aangelegenheden.

Zeer weinig is nog gedaan tot demping van het oproer. — Delhi, dat nu reeds zoolang wordt belegerd gehouden, was op den 26 Augustus nog even als altijd; Generaal Wilson had begonnen de stad naauwer in te sluiten had eene zware batterij tegen een der bastions gerigt maar . . . . . hij had nog niets wezenlijks kunnen doen. Versterkingen en belegeringstoestellen werden verwacht en algemeen gelooft men dat, als die eenmaal zullen zijn aangekomen, de stad spoedig in onze magt zal zijn. Velen gronden dit geloof op de veronderstelling dat, als de belegering eenmaal met kracht wordt doorgezet, de onëenigheden tusschen de muitelingen onderling zich spoedig zullen hernieuwen en aldus de inname van de stad vergemakkelijken. — Maar, indien voor deze veronderstelling grond was, zoude er dan niet nog meer reden geweest zijn om de hernieuwing dier onëenigheden te verwachten, bij gelegenheid van het Mohurrum-feest? en dat feest is toch zonder stoornis afgeloopen. — Is het kwaad wel aan de ware oorzaak toegeschreven geworden? — Het is tot heden als eene soort van mode geweest om de tegenwoordige beroeringen te beschouwen als een gewoon oproer. — Er zijn echter maar al te goede gronden om te gelooven dat het eene uitgebreidde en reeds lang broeijende zamenzwering is van de Mohammedanen die van den beginne af geen ander doel zich stelden dan het geheele land terug te brengen onder den scepter van de volgelingen van den Profeet en om al wat Christen heet te vermoorden en uitteroeijen. — Verchillende omstandigheden die plaats hadden voor dat de opstand te Meerut uitbrak, en die toen, als van geen belang zijnde, onöpgemerkt werden gelaten, vertoonen zich thans in een geheel ander licht en zijn zoovele bewijzen dat de zamenzwering tegen het Engelsch-Indisch Gouvernement reeds broeide, lang voor dat het inlandsche deel van het leger zich onttrok aan deszelfs verpligtingen en de bezworen trouw verzaakte. De Chupattis die door de inlandsche politie met eene bijna electrische snelheid over geheel Indie werden verspreid was eene van die omstandigheden. — Men noemde het eene onschadelijke gril, die met het bijgeloof van den inlander moest in verband staan; en nu is het toch wel boven allen twijfel verheven dat het een schrander uitgedacht middel was om een teeken te stellen voor den algemeenen opstand; schrander genoeg ten minsten om er het Engelsch Indisch gouvernement door te misleiden. — Op de muren van de moskeeën te Delhi werden proclamaties openlijk aangeplakt, waarbij het volk werd aangemaand zich tot den opstand gereed te houden, ten einde het Engelsche dwangjuk af te schudden, en niettegenstaande de plaatselijke authoriteiten er op werden opmerkzaam gemaakt, werd er weinig of geen notitie van genomen. — Wat meer echter dan eenige andere omstandigheid bewijst is de tegenwoordigheid te Meerut van een van des konings van Delhi's zonen, als Fakir vermomd, weinige dagen vóórdat de troepen te Meerut opstonden en hunne officieren vermoordden. — Men zal zich herinneren dat in de maand Mei de nieuwsbladen berigtten dat een Fakir, die op eenen olifant reisde, te Meerut was aangekomen en te Surukkoond zijnen intrek had genomen waar ontelbare inlanders hem steeds omringden om den naam van heiligheid die van hem uitging. — Thans is gebleken dat die man de zoon was van den koning van Delhi en wordt dus de reden die hem bewoog om aldus vermomd te Meerut te komen, vrij duidelijk. Alles wel beschouwd, valt het bijna niet meer te betwijfelen. dat de vorsten van Delhi en Oude diep in het complot zijn gewikkeld en is het te hopen dat zij hunne welverdiende straf niet zullen ontgaan.

Het lot van het leger voor Delhi hangt bijna geheel af van de goede gezindheid van de streek ten noorden der stad; tot nog toe is alles daar rustig en het is een bemoedigend denkbeeld dat het bestuur dier streken is toevertrouwd aan de bekwame handen van Sir John Lawrence.

INGEZONDEN STUKKEN.

GUICHEN-BAAI.

Guichen-baai, gelegen op de zuidkust van Australia, tusschen Kaap-Bernouille in 36°55'30" Z. en 139° 35' 30" O. en Kaap-Dombey in 37° 10" Z. en 139° 44' O., werd vroeger zelden door schepen bezocht en was alzoo bijna onbekend gebleven. Thans is deze baai meer in aanmerking gekomen door den invoer van Chinesche landverhuizers die er vrij aan land mogen worden gebragt zonder hoofdgeld te betalen, zoo als op andere plaatsen van Australia niet het geval is. Ook voor schepen zijn er geene kosten.

De *Generaal de Stuers* met een dergelijk transport van Hongkong derwaarts bestemd wordende, deed ik mijn best om hetgeen van die baai bekend was in te winnen en vond de volgende berigten dienaangaande in het Nautical Magazine van Februarij 1856 geleverd door den Havenmeester van *Zuid*-Australia.

„ Kaap-Dombey vormt den zuidhoek der ingang van Guichen-baai, terwijl de Baudinrotsen en riffen de noordpunt uitmaken N. t. W. $4\frac{1}{2}$ Eng: mijl van elkander gelegen.

Van Kaap-Dombey strekt om de N. N. W. $1\frac{1}{4}$ mijl ver een klippenrif uit, en van de Baudinrotsen een ander dito rif $1\frac{1}{4}$ Eng. mijl ver om de Z. O.

„ Kaap-Dombey is kenbaar door eene zuil (obelisk) van witten steen die op deszelfs punt is opgerigt, zijnde ongeveer 100 voet boven de oppervlakte der zee verheven, en kan van dek ruim 12 Eng: mijlen ver gezien worden.

„ De kust zuidwaards bestaat uit zandheuvelen die met houtgewas dun begroeid zijn; langs dezelve heeft men op ruim 2 Eng. mijlen afstand van het strand de brekers, en daar de steeds hoogloopende deining regtstreeks op dezelve toezet, moet dit gedeelte der kust zorgvuldig vermeden worden.

De Baudinrotsen bestaan uit eenige eilandjes die 7 Eng. mijlen ver gezien kunnen worden.

De Baai is 3 Eng. mijlen diep, heeft een schoon, zandig strand en deszelfs bodem is zuiver, bestaande in uitmuntenden houdgrond met eene regelmatige diepte van 5 tot 8 vadems digt bij het strand. Behalve eenige rotspunten die slechts weinige vademen afstands van het strand bij het dorp uitsteken, is alles schoon.

Onder Kaap-Dombey en deszelfs rif zijn fregatsmoorrings geplaatst in 4 vadems, geschikt voor schepen van het grootste charter. Nabij de oostelijkste boei is het iets dieper. — Om van deze moorings gebruik te maken haalt men aan de kleine ketting zoo ver op, tot dat de zware boei-ketting, die $1\frac{3}{4}$ Eng: duim dik is, kan ingeschakeld worden; elke boei heeft daarvan 37 vadems, zijnde voldoende om tot aan de beting in te hieven en te beleggen; waarna men er een der zware ankerkettings aanschakelt ten einde bij slecht weêr wanneer er eenige deining de baai mogt inloopen eene voldoende lengte te kunnen uitvieren.

Thans is er een geschikt hoofd tot in 6 voet diepte uitgebouwd, alwaar booten bij alle weer en wind kunnen lossen en laden.

Zeilaanwijzingen. — Schepen die van om de Zuid komen moeten de zuil van Kaap-Dombey in het Z. O. brengen en dezelve tot op $2\frac{1}{4}$ Eng. mijl naderen, wanneer ze de punt van het rif in het O. Z. O. zullen hebben; met een open wind, stuurt dan oost tot dat de zuil Z. Z. W. gepeild wordt, mindert dan zeil en stuurt van daar zuiden naar de mooringsboeijen en maakt aan dezelve vast zoo als aangewezen is.

Van om de Noord komende moet men zorgvuldig het rif van Kaap-Bernouille vermijden, en hetzelve niet binnen 10 Eng: mijlen naderen; de buitenste rotsen liggen evenwel maar vijf dito mijlen van het strand verwijderd, doch de grond verder zeewaards is zoo ongelijk dat de zee bij slecht weer reeds met hevigheid op diep water breekt.

De zuil ziende en na dezelve in het Z. O. gebragt te hebben op 6 Eng: mijlen afstand en de Baudinrotsen in het oost op $2\frac{1}{2}$ dito mijlen afstand, stuurt dan Z. O. t. O. houdende de Baudinrotsen aan bakboord of oostwaards tot dat de zuil zich in het Z. Z. W. $\frac{1}{2}$ W. bevindt; mindert dan zeil, stuurt naar de mooringsboeijen, vastmakende aan dezelve zoo als aangewezen is.

Met tegenwind opwerkende zal men vinden dat het vaarwater tusschen de riffen goed $2\frac{1}{4}$ Eng; mijl wijd is: door het lood gaande te houden kan men zulks veilig ten uitvoer brengen, zorg dragende om de bank, die binnen Kaap-Dombey, in eene lijn met de mooringboeijen ligt niet te digt te naderen.

Den 20sten Mei 1857 zeilende met eene frissche bramzeilskoelte van het zuidoosten ontwaarde ik de lage kust eenige mijlen ten zuidoosten van Guichen-baai, en na dezelve tot op ruim drie Holl. mijlen afstands genaderd te zijn, liet ik langs den wal om de N. W. sturen, en vond, even zoo als hiervoor aangehaald is, dat de kust geheel uit witte zandheuvelen bestond (veel overeenkomst hebbende zoowel in gedaante als hoogte met onze vaderlandsche zeeduinen) en dat dezelve met kreupelhout schaarsch begroeid was, strekkende zich nagenoeg in de rigting van Z. O. en N. W. uit.

Sturende naar de verst om de west uitstekende lage punt zagen wij eenige rotsen onder de gedaante van kleine eilandjes hoog boven water afsteken, waartegen de zee allergeweldigst zwaar brak; ter zelfder tijd ontdekte ik zeer duidelijk op de genoemde punt eene alleen staande baak of toren onder de gedaante bijna als het steenen baken op Goerêe, hetwelk mij de verzekering gaf dat dit Kaap-Dombey met deszelfs van witten steen gebouwden obelisk moest zijn. Kort daarna zag ik de toppen der masten van een in de baai ten anker liggend schip noordoostwaards van ons, over de genoemde landpunt heen. De wind was intusschen door het zuiden naar het Z. Z. W. geloopen met buijig weêr: wij bleven noordwaards doorsturen en ontdekten spoedig dat de genoemde rotseneilandjes bezuiden Kaap-Dombey lagen, wij passeerden dezelve op $\frac{3}{4}$ Holl. mijl afstand en hadden toen de Baudinrotsen onder de gedaante van ongeveer een honderd voet hooge vrij uitgestrekte effene eilandjes in eene lijn met den vasten wal, terwijl noordwestwaards buiten dezelve het land in eene lage uitstekende punt, kaap-Bernouille uitmakende eindigde. Spoedig daarna opende zich de baai en het ten anker liggende schip kwam te voorschijn, waarna ik ontdekte dat het binnen hard woei, wij draaiden bij en staken een rif in de marszeils, en maakten bramzeils en grootzeil vast; peilden toen de zuil Oost 2 Holl. mijlen van ons; brasten vol en stuurden N. O. en O. N. O. tot dat dezelve zich in het Z. O. bevond, waarna ik volgens de voorgemelde aanwijzing inzeilde.

De wind was vervolgens te zuidelijk om de opgegevene ankerplaats te bezeilen en ik was verpligt om een paar slagen te doen, waarna ik in eene zware bui, ten noordoosten van de boeijen bijna midden in de baai plotseling in 5 vadems voor 75 vadems ketting ten anker moest komen. De wind gedurig in kracht toenemende zoo zelf dat het des avonds een vliegende storm van het Z. W. en W. Z. W., woei lieten wij het 2de anker vallen en staken van het eerste de volle ketting er voor. Er liepen korte zeeën met hooge inrollende deining, het schip reed evenwel zeer gemakkelijk, wij bespeurden des anderen daags dat in vergelijking van den harden wind er weinig kracht op de ketting kwam, uithoofde er eenen stroom van bijna een halve mijl vaarts onafbroken in den wind opliep, hetwelk veroorzaakt scheen te worden door het in de baai gejaagde water, dat zich, even als Rennell's stroom in de Baai van Biskaijen ophoopte, en vervolgens om het evenwigt daar te stellen, genoodzaakt werd langs den noordoever der baai eerst oostwaards heen te vloeijen, waar het weldra tegen het oostelijke strand stuitte, en van daar in eene tegenovergestelde rigting terugvloeijende eenen uitweg tusschen Kaap-Dombey en deszelfs rif zeewaards zocht. — Eerst na drie dagen bedaarde de storm in zooverre dat ik aan den wal konde komen om het schip in te klaren hetwelk bij den havenmeester en bij den agent van emigratie plaats had. — Daarna werden de passagiers, vijf honderd negen en twintig in getal, met booten en roeijers tot den wal behoorende afgehaald, waarmede twee dagen verliepen.

OPMERKINGEN.

Inzeilende zij men indachtig om Kaap-Dombey, alwaar de baak op staat, niet nader te komen als opgegeven is uithoofde de punt van het rif verder uitsteekt als daaromtrent gezegd wordt, en er veelal geene branding op staat; het rif van de Baudinrotsen daarentegen brandt steeds zeer swaar en uit dien hoofde zoude ik aanraden om dat wat nader te nemen, evenwel moet men op een afzet om de noord rekenen.

Uitzeilende sture men van de ankerplaats N. t. W. tot zoolang dat men de baak Z. t. W. peilt, dan zal de punt van het rif der Baudin-rotsen zich op $\frac{1}{4}$ Holl. mijl afstand noordwaards bevinden, stuurt dan West tot de baak Z. Z. O. is, waarna men om de Z. W. kan houden. Ik vond in deze laatste peiling dat de stroom ons sterk om de noord naar de riffen van Kaap Bernouille zette.

Ik heb aan den Havenmeester te Adelaide schriftelijk het voorstel gedaan om in den bodem der baai op een der witte zandheuvelen, tusschen de boschjes eene dito baak te bouwen als er op Kaap Dunsbey staat, regt oost van het midden des zeegats, dan had men een schoon merk om de rifpunten te vermijden. — Het bergje Mount Bensom is te onkenbaar en als geleidemerk ongeschikt.

De baai $\frac{3}{4}$ Holl. mijl diep en $1\frac{1}{2}$ dito mijl lang is werkelijk niet slecht, en wanneer men van goed ankertuig voorzien is en nabij de boeijen ligt is er naar mijn inzien weinig gevaar; alleen stormen van het W. en N. W. veroorzaken veel zee in de baai, doch wanneer men een honderd vadems ketting buiten de kluis heeft kan een schip lang rijden, uithoofde de grond er buitengewoon goed houdt. — Een kustvaarder, die sedert eenige jaren deze baai dikwijls bezocht, deelde in dit gevoelen, en raadde aan, steeds voor één anker te liggen met de volle lengte des ketting er voor.

De moorings bestaan uit twee boeijen, wordende alleen gebruikt voor schepen die er eenigen tijd moeten liggen, doch anderen gaan er bij of even beoosten dezelve ten anker (niet bewesten).

Het van den wal uitgebouwde hoofd levert eene perfecte landingsplaats op, hebbende eenen goeden trap en is mede voorzien van eene kraan zeer geschikt tot het laden en lossen der booten; met karren loopende op ijzeren sporen over het hoofd, worden de goederen naar en van den wal gevoerd.

Het dorpje wordt Robe Town genoemd en bestond uit eenige verspreid staande steenen huizen en hutten benevens een paar groote loodsen of schuren die als pakhuizen voor de wol gebruikt werden, waarvan er jaarlijks, zoo als men mij verhaalde ruim 4000 tonnen uitgevoerd werd. De Heer Ormerod, die het agentschap der emigratie waarnam was de voornaamste persoon, bewoonde een zeer goed ingerigt steenen huis, en met eene zeer fatsoenlijke en beminnelijke gade en lieve kinderen leefde hij sedert verscheiden jaren vergenoegd en tevreden in dit afgelegen en eenzaam oord, voornamentlijk den wolhandel en schapenteelt op groote schaal uitoefenende. Ook had hij eene welvoorziene toko (ships chandlery) waarin bijna alle benoodigdheden, zoo wel voor schepen als voor landbouw, alsmede artikelen om huizen te bouwen en verschillende voorwerpen ten gerieve van het dagelijksche leven te bekomen waren, wordende door een engelschman waargenomen. De waarnemende havenmeester die tevens de post van ontvanger met verschillende andere ambten bekleedde had zijn kantoor in een klein steenen gebouw nabij het hoofd voor hetwelk eene vlaggestok opgerigt was, doch waarvan gedurende mijn verblijf van acht dagen nimmer eene vlag gewaaid heeft, ofschoon die van *de Generaal de Stuers*, dagelijksch van de gaffel wapperde.

Behalve de genoemde personen benevens de Doctor, een paar klerken en een politiebeambte bestond het grootste gedeelte der bevolking uit te Melbourn van schepen gedeserteerde zeelieden, welke in het goudzoeken te leurgesteld, herwaards waren gekomen om op eene andere wijze iets te verdienen, en een ligchaam vormden van slampamperij, bij elke gelegenheid hun nut doende om gestrande schepen en zeelieden te assisteren op eene liefderijke wijze, zoo als helaas ook in Europa op afgelegen plaatsen aan de stranden, maar al te dikmaals het geval is, daar bij de Chinezen die hier aankomen met hunne booten en sloepen aan den wal zetten, bij welke gelegenheid ze deze op eene allerjammerlijkste wijze geld afpersen, terwijl hunne vrienden aan den wal hun niet minder onerbarmelijk waarnamen.

Verschillende steenen huizen waren in aanbouw, waaronder eene woning voor den havenmeester, benevens één schoolgebouw en kerk; leverende even als te Sidney ook hier de witte zandsteenrotsen de steenen en de omliggende bosschen het hout tot bouwen op. Een vrij ruim nieuw gebouw werd als logement en koffijhuis ingerigt, kleine winkels, welke tevens kroegen waren, bestonden er reeds. Deze werden door de laatstgenoemde klasse van inwoners druk bezocht en de zoo gemakkelijk verkregene souvereins en dollars, afkomstig van de slagtoffers van hun edelmoedig hulpbetoon vonden aldaar een algemeen depot.

Uit hoofde van het verbazend vele geld dat er met het afhalen en transporteren der chinezen te verdienen was legde zich niemand op eenigen nuttigen arbeid toe, zoodat de grond onbebouwd bleef en niets opleverde; noch groenten noch vruchten waren er alzoo te bekomen. Behalve de slager die tevens timmerman en metselaar was, heb ik er geen handwerkslieden gezien: een ieder bakt zijn eigen brood wijl er ook geen bakker was. Vleesch van wilde runderen dat in menigte zich in de nabijheid ophield was uitmuntend, wordende hetzelve even als ander wild door den slager gejaagd en geschoten; waarna hetzelve in het bosch geslagt en met kar en paard vervoerd wordt; men schoot voor mij een jonge roode stier van ongeveer achthonderd ponden, wiens vleesch eene ware lekkerij was en in de koude lang goed bleef. Vleesch met wat slechte

aardappelen waren de eenigste producten dezer plaats, drinkwater verkreeg men uit kuilen en gaten in den grond overvloedig genoeg voor de inwoners en voor de chinezen die er aankomen, doch voor de schepen was dat hoognoodzakelijke levensmiddel niet te prijzen.

Sedert primo Januarij dezes jaars waren er reeds meer dan elf duizend chinesche landverhuizers gedebarkeerd en men verwachtte dat dit getal tot twintigduizend zoude komen voor en aleer het jaar ten einde zoude zijn.

Bij het in en uitzeilen dezer baai zij men voorzigtig om het noorder lange witte strand niet te na te komen: het klipperschip *de Phaeton* was aldaar kort te voren gestrand en het wrak zat op meer dan twee kabellengten van de branding op het strand. Het bestaande kaartje of plan dezer haven geeft ook geen bepaalde diepte nabij den wal op.

Meest alle de sloep- en- bootroeijers geven zich voor loodsen uit; men moet daarmede ook behoedzaam te werk gaan, want daar ik geen loods uitgaande nemen wilde en inkomende er geen gezien had gaf een hunner, op mijne bepaalde weigering om hem als loods te nemen, mij den goedhartigen raad om uitzeilende *Mount Bensom* N. O. te houden, waarmede ik in het midden des zeegats de reven veilig zoude passeren; daar ik evenwel weinig naar dien broederlijken raad luisterde en op mijn gezigt en eigen idee naar buiten liep, had ik evenwel die peiling onthouden, en merkte op, toen ik buitengaats was dat die opgegeven streek juist midden over de klippen van het rif der *Baudin Rotsen* liep. Er was evenwel sprake dat er een bekwaam persoon met name Robberts van gouvernementswege als loods aangesteld zoude worden; dit scheen een fatsoenlijk man te zijn en was eigenaar van het in aanbouw zijnde logement en koffijhuis, evenwel oefende hij even als de anderen ook de slampamperij uit. De nieuwe vuurtoren op Kaap Northumberland was reeds ver in opbouw gevorderd, en met ossenwagens was men bezig om de machinerien voor de verlichting naar dien uithoek te transporteren. Met die van kaap Borda (Kangeroo eiland) was men naar men mij verhaalde ook nog druk bezig en zoude deze spoedig gereed zijn.

Volgens mijne herinnering heb ik nu zoowat het voornaamste dat mij bekend is van Guichen-baai medegedeeld en hoop hiermede mijne zeevarende vrienden die derwaards mogten bestemd worden eenige dienst te hebben bewezen. Met die gedachten bezield leg ik de pen neder; welligt komt mij naderhand nog iets te binnen; alsdan zal ik dezelve misschien weer opnemen om langs dezen zelfden weg nog een en ander bekend te maken.

F. FOKKENS.

Gezagvoerder van voornoemden bodem.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

S. Z. Romswinckel, geb. Bogle, D. Padang 12 Sept.— M. G. Severijn, geb. van Meeningen, 2 Z. waarvan een overleden, Fort van der Cappellen (Sumatra) 17 Sept.— H. J. Hoffmann, geb. Pluim Mensz, D. Padang 4 Sept.— E. D. A. Rappard, geb. Rutering, D. Ngawie 21 Sept.— A. C. de la Bréthoniere, geb. Meulemans, D. Nobo (Salatiga) 28 sept. — C. R. Lindgreen, geb. Hagenstein, Z. Willem I. 1 Oct. — H. G. von Staedel, geb. Bonset, D. Batavia 8 October.

Getrouwd:

P. H. W. G. de Vlugt met E. M. C. Wagner, Batavia 1 October. — C. A. Ochler met S. van der Does, Meester Cornelis 8 October. — T. Deighton met A. Antonia, Samarang 14 October.

Overleden:

J. C. van Heusde, Paija Coemboe (Padangsche bovenlanden) 6 September. — W. K. H. Feuilletav de Bruijn, Maj. der Art. R. M. W. O. 42 j. Palembang 21 Sept.— Ch. J. M. Bik, geb. van Doorninck, 37 j. Tjisaroea 27 Sept. — H. H. M. de Bruijn, geb. Vaillant, Batavia 7 Oct. — J. R. van Winsheijm, Weltevreden 3 Oct. — Weduwe Plassaer, geb. Manuel, 61 j. Madioen 3 Oct.

VERTREKKENDE PERSONEN.

O. M. Roberts van Son. — G. Bruijnis. — A. S. Fransen van de Putte. — J. Blok. — T. G. Edwards. — H. J. van Lelijveld.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Oct.	19	Nedcrl Ind.	Bintang Timoor	Lebee Achmat.	Samarang.
„	—	„ „	Hing Goan.	Tan Soetiong.	Riouw.
„	20	„ „	Tjilatjap.	Katjoong.	Batavia.
„	—	Amerikaansche	Yankee Ranger.	H. Stohmann.	Sydney.
„	—	Nederlandsche	Staatsraad van der Houven.	F. Heijmeriks.	Nederland.
„	21	„	Cheribon.	W. J. Coers.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
Oct. 20	Engelsche	Henrij Winch.	F. R. Cottam.	Balie.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Amerikaansche	Oriental.	Crocker Hye.	Boston.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	César.	D. van Brinckerinck.	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Helen Mar.	E. F. Low.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Zeelandia.	W. Blaakhert.	Nederland.	„ „ „ „
„	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	Onbepaald.	„ „ „ „
Engelsche	Nora Creina.	M. Burgogne.	In reparatie.	„ „ „ „
„	Emma.	Fels.	Onbepaald.	Adam & Co.
Hanoversche	Verden.	Kopperman.	China.	„ „ „
Nederlandsche	Henriette.	Chevallier.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
Amerikaansche	Yankee Ranger.	Stokmann.	In reparatie.	Mathieu & Co.
„	Anthoinette.	De Winter.		Van Eck & Co.
„	Walcheren.	K. Hoek.	In reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Staatsraad van den Houven.	Heijmeriks.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Bulgersteijn.	A. J. Maas.	„	„ „ „ „
„	Souburg.	Evers.	Rotterdam.	Van Leeuwen & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Staatsraad van der Houven*, de heeren P. Oecheman en familie, H. A. Voet, J. A. Arends en Mejufv. E. C. Wichelhausen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; de stoomschepen Samarang en Admiraal van Kinsbergen; Gouv. stoom-advies-vaartuig Tjipannas; Gouvern. stoom-sleper Kapitein van Os; de schepen Diligentia Bato, President Plate; de Amer. Yankee Ranger; het stoomschip Soerabaya; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Charlotta, Oriental, Eersteling, Verden, Antoinette, Souburg, Goansien, Walcheren, Generaal de Steurs, Zeelandia, Bulgersteijn, Hellenman en Ardjoeno, Elmashoor en Bientang Timoor; de brikken Henriette, Cito, Cesard en L'Esperance; de schoeners Virgo, Egmond, Kiem Ingsoen, Nora Creina, Hoseeng, Moestarie en Tjilatjap; de kotters Riengit en Klara.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

11 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya.

12 Oct. De Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Latip, van Soerabaya; de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

13 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Samarang.

15 Oct. De Ned. bark *Sirius*, gezagv. H. Mulder, naar Batavia.

16 Oct. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, naar Batavia via Soerabaya en Samarang.

17 Oct. De Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Latip, naar Soerabaya.

Uitvoer te Pasoeroean van den 11den tot en met den 17den October 1857.

Naar Batavia met de bark *Sirius*, gezagv. H. Mulder. 1500 picols gouv. koffij, $7660^{63}/_{100}$ picols partic. suiker.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

12 Oct. De Ned. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Alie bin Aloewie Alhabassij, van Soerabaya 6 October.

15 Oct. De Ned. Ind. bark *Zein*, gezagv. Sech Mohamat bin Awab Balachbal, van Soerabaya 10 October.

17 Oct. De Ned. Ind. schoener *Maschoor*, gezagv. Said Sech bin Salech Bahasin, van Grissee 8 October; de Ned. Ind. bark *Ana Serie*, gezagv. Said Sech bin Segaf Makanoon, van Soerabaya 10 October.

VERTROKKEN.

14 Oct. De Ned. Ind. brik *So-Ootdin*, gezagv. Sech Oemar, Bagawie, naar Batavia.

15 Oct. De Nederl. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Alie Alhabassy, naar Sangkawang.

17 Oct. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Het schip Atiat Rachman, de barken Hector, Zein en Ana Serie, de schoeners Sie Damar, Sumanap en Maschoor.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 19den tot en met den 21sten October 1857.

AANVOER.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. Tan Soetiong, agent Tan Biendjang.

4 kisten en balen onbekend, diverse Arabieren en Chinezen; 1004 krandjangs en zakken gambier, 100 picols soga-basten, 12 vaten rottekruid, 2 kisten zijden stoffen, 2 kisten ruwe-zijde, 1800 stuks Riouw steenen, 1 kist diverse en kleinigheden, Tan Biendjang.

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. brik *Moestarie*, gezagv. Said Mohamat Alhabsie, agent Gezagvoerder.

3590 bossen bind rotting, 800 stuks planken, 1500 stuks kadjang matten, 19056 stuks maloekoe matten, Gezagvoerder; 400 stuks planken, 7963 stuks maloekoe matten en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Nederland per het Ned. Ind. schip *President Plate*, gezagv. C. C. Hansen, agenten van Leeuwen & Co.

80 vaatjes boter, 1 kist petten, 100 kazen, 4 dames hoeden, van Leeuwen & Co; 1 trommel kleinigheden, Poel.

Van Samarang per de Ned. Ind. kark *Bintang Timoor*, gezagv. Lebik Achmat, agent gezagvoerder.

35 ledige arakleggers, Schimmelpenninck & Co; 9 kisten manufacturen, van Eck & Co; 380 ledige kelders met fleschen, Adam & Co; 2 kisten glaswerk, 3 kisten kramerijn, 2 kisten provisien, 2 kisten manufacturen, van Leeuwen & Co; 202 picols dammars, Order.

Van Nederland per het Ned. schip *Cheribon*, gezagv. W. J. Coers, agenten Van Leeuwen & Co.

50 vaten bier, Mathieu & Co; 3 kisten provisien, 11 kisten manufacturen, 1 kelders genever, Van Leeuwen & Co; 100 manden seltzerwater, Ruyl Cramer & Co.

UITVOER.

Naar de Moluccos, Macaser en Timor per de Ned. Ind. stoomboot *Ambon*, gezagv. T. A. B. Hugenholtz.

30 kelders genever, 20 vaten bier, Gebr. van Delden; 8 kisten gedr. katoen, 2 kisten geweeren, Mc Millan Marten & Co; 2 kisten wit katoen, Fraser Eaton & Co; 10 kisten man. sigaren, 5 kisten lijnwaden, W. Cores de Vries; 5 kisten ginghangs, fluweel, 1 kist zijde stoffen, van Leeuwen & Co; 2 balen rood garen, N. H. M.; 21 kisten madapollams, 1 kist man. sigaren, P. Kervel & Co; 16 pakken schoppen, Gebr. van Delden; 2 trommels dames kleeren en gedr. katoen, Nash; 7 kisten koopmanschappen, 6 kistjes Holl. liqeur, 25 kistjes zeep, Nash; 2 kistjes jaconets; van Leeuwen & Co; 10 kistjes haantjes bier, 3 kelders genever, Gebr. Kocken; 2 vaten patjols, Mc Millan Marten & Co; 1 kist sarongs, van Leeuwen & Co, 1 kist chitzen, Thomas; 25 kisten wijn, Kruer von Oven & Co; 10 kisten roode wijn, 15 kelders genever, 1 kist roode wijn, Gebr. Kocken; 1 kist broekenstof, Kruer von Oven & Co; 98 kelders arak, Asschenbergh & Co; 50 vaten boter, Schimmelpenninck & Co; 13 kisten provisien en dranken, Gebr. van Delden, 1 bl. leder, Ruyl Cramer & Co, 1 kist hoeden, 70 bl. geraffineerde suiker. Gebr. van Delden; 4 kisten provisien, 5 kisten wijn, W. Cores de Vries; 2 picols jav. tabak, Reifert; 10 pakken boeken, 6 collies kramerijen, W. Cores de Vries, 25 kisten cognac, Fraser Eaton & Co; 1 kist rolpens, Gebr. van Delden; 1 kist speelgoed, 2 kisten geweeren, Kruer von Oven & Co; 10 vaatjes boter, Gebr. van Delden; 1 kist passement, 1 kist sarongs; 4 kisten manufacturen en kramerijen, W. Cores de Vries; 27 collies inhd. koopmanschappen, Ruyl Cramer & Co; 1 pakje regaal, W. Cores de Vries; 2 picols koffij, 1 kist eau de cologne en bitter. Asschenbergh & Co; 10 vaatjes boter, 10 picols roode wijn, $3^{40}/_{100}$ picols medicijn, 10 picols koffij, $3^{11}/_{100}$ picols koperwerk, 10 vaatjes boter, $^{70}/_{100}$ picols koperwerk, 13 kisten inhd. manufacturen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Balie per het Engelsche schip *Henrij Winch*, gezagv. Cottam.

7 kisten amfioen, Adam & Co.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. schoener *Mansoor*, gezagv. Pa Sagiet.

2 kisten inhd. koopmanschappen en kleinigheden, Pereira.

Naar Batavia per het Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, gezagv. H. J. Roseboom.

1 vat vleesch, W. Cores de Vries.

Naar Sambas per de Ned. Ind. bark *Idrakool Mona*, gezagv. Hadjie Aboebakar.

446 picols rijst, Mohamat Saleg.

Naar Sidney via Batavia per het Ned. schip *Koning Willem II*, gezagv. G. van Eijk Menkman.

$11202^{22}/_{100}$ picols suiker, $4^{17}/_{100}$ picols noten-muscaat, 1145 picols rijst, $149^{7}/_{100}$ picols rotting, Fraser Eaton & Co; 9950 ps. Banj. matten, $4^{50}/_{100}$ picols noten-muscaat, Mc Millan Marten & Co.

Naar Singapoer per het Engelsche schip *Sophia Fraser* gezagv. A. Griffin.

3500 picols rijst, Adam & Co.

Naar Nederland en Banjarmassing per het Ned. schip *Derkina Titia*, gezagv. P. Esink.

100 picols rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* 21.—

Koffij per picol Nominaal.

Rijst (carga) per kojang *f* 135 à *f* 150.—

Id. (witte) „ „ *f* 165 à *f* 180.—

Koehuiden per 100 st. *f* 400 à *f* 600.—

Arak per legger *f* 110 à *f* 115—

Olie (Klapper) *f* 32.—

Olie (Katjang)

Kadjang Matten *f* 12.—

Rotting *f* 8 à *f* 9.—

Wisselkoers 107 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 25sten October, des morgens ten half 9 ure.

Ds. SCHIFF.

Avondmaal.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 25sten October, des morgens ten half 9 ure.